

Urban-Rural Convergence

Odisha's intervention in Faecal Sludge Management

TRANSPARENCY
TECHNOLOGY
TEAMWORK
TIME
TRANSFORMATION

Arindam Dakua, IAS
Director, DW&S
Panchayati Raj & Drinking Water Department
Govt of Odisha

Rural Sanitation Scenario

Rural Demography

Rural Local Bodies (Gram Panchayats)	6,794
Villages	46,748
Total Population	4.2 crore
Rural Population	3.5 crore
Total Individual Household Latrines (IHHLs)	83 lakhs

Urban Demography

Urban Local Bodies (ULB)	115
Population of ULB	0.7 crore
Total no FSTPs	120

Typology of IHHLs in the State (Rural)

Twin Pits	49 lakh
Single Pits	30 lakh
Septic Tanks	4 lakh

District ULB Mapping

Total no of GPs tagged within 30 km radius	4590 (68%) out of 6794 GPs
GPs tagged between 0-10 km radius	1083
GPs tagged between 10-15 km radius	920
GPs tagged between 15-20 km radius	1071
GPs tagged between 20-30 km radius	1516

District ULB Mapping for FSM

District Name	Total No of GPs	No of GPs mapped with FSTPs	Total no of FSTPs
Ganjam	503	503 (100%)	19
Nayagarh	194	190 (97.94%)	5
Jagatsinghpur	198	191 (96.46%)	2
Bhadrak	218	207 (94.95%)	4
Khordha	190	175 (92.11%)	6
Dhenkanal	212	191 (90.09%)	5
Kendrapara	249	219 (87.95%)	2
Balangir	317	276 (87.07%)	5
Sonepur	109	89 (81.65%)	3
Jharsuguda	78	63 (80.77%)	3
Bargarh	253	202 (79.84%)	5
Sambalpur	138	105 (76.09%)	5
Nuapada	131	95 (72.52%)	3
Boudh	69	47 (68.12%)	1
TOTAL	6794	4590 (68%)	120

District ULB Mapping for FSM

District Name	Total No of GPs	No of GPs mapped with FSTPs	Total no of FSTPs
Baleswar	356	236 (66.29%)	5
Kendujhar	297	196 (65.99%)	5
Puri	268	172 (64.18%)	4
Jajapur	311	196 (63.02%)	2
Mayurbhanj	404	254 (62.87%)	4
Sundargarh	279	146 (52.33%)	4
Angul	225	110 (48.89%)	3
Cuttack	373	179 (47.99%)	4
Rayagada	182	87 (47.80%)	3
Koraput	240	113 (47.08%)	4
Debagarh	70	31 (44.29%)	1
Kalahandi	310	115 (37.10%)	4
Kandhamal	171	60 (35.09%)	3
Nabarangapur	189	65 (34.39%)	2
Gajapati	149	48 (32.21%)	3
Malkangiri	111	29 (26.13%)	2
TOTAL	6794	4590 (68%)	120

Rationale behind the Convergence

- ❑ Challenge to sustain ODF status and manage faecal sludge in rural areas under SBM-G Phase II.
- ❑ Increasing utilization of existing FSM infrastructure in ULBs to cover desludging requirements in rural areas
- ❑ FSSM in Rural Areas critical for protection of water resources transcending urban-rural boundaries.

1

URC model for FSM piloted in Dhenkenal and Balasore by issuing joint directives by PR&DW and H&UD Department, tagging GPs within 20 km radius from FSTPs.

Implementation Framework

- ❑ PR & DW Dept allocated SBM-G funds to strengthen treatment capacity of FSTPs and procure additional cesspool vehicles for rural areas.
- ❑ Steering committees at State (headed by Principal Secretary, PR & DW Deptt), District (headed by Collector) and Block (headed by BDO).
- ❑ GP-wise charges for availing FSM services in the villages fixed at Block level.
- ❑ Exposure visits for PRI members and officials of all tagged GPs within 20 km radius of FSTPs.
- ❑ Wall paintings availing of FSM services to sensitize the masses.

Monthly average of 1000 desludging trip demands from rural areas, encouraging further expansion upto 30 km radius from FSTPs.

Results

- ❑ Retagging of GPs within 30 km radius of FSTPs was carried out at district level to saturate 68% of GPs with FSM services.
- ❑ As on date, 27,148 desludging trips have been completed from rural areas.
- ❑ Signing of Memorandum of Agreement (MoA) between GP and Municipality for streamlining FSM services.
- ❑ Odisha's FSM success story highlighted on various national and international forums, providing cross-learning opportunities.

68% of GPs within 30 km radius of FSTPs have been saturated for accessibility of FSM services.

IEC: An effective medium of mass sensitization

ଦ୍ୱିତୀୟ ଖାତ ନିର୍ମାଣ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଳର ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ

ଶୈଳାକଣ୍ଠ ନିର୍ମାଣ ଦୀର୍ଘକାଳ କରିବା

ଏଥି ନିମନ୍ତେ ପଦକ୍ଷେପ

ପାଳ ଗୁମ୍ଫା ବ୍ୟବହାର କରିବା

ମାଟ ଖାଲି କରିବା ଓ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ କରିବା

ପରଦାର କୋଇଲା

- ଶୈଳାକଣ୍ଠ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ପାଣିର ପିଠି (ଘୋଡ଼ିଏ ଖାତ) କି ନିର୍ମାଣ ବ୍ୟବସାୟରେ ଗଠା କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ
- ଶୈଳାକଣ୍ଠ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ୨ ଚର୍ଚ୍ଚି ପରିଷ୍କାର ଥିବା ଗ୍ରାମକୁ ସେବାୟତ ଗାଡ଼ି ଦ୍ୱାରା ଖାତ ଖାଲି କରିବା ଦୁର୍ବଳା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ
- ଏକଟି ଗ୍ରାମର ଲୋକେ ଶୈଳାକଣ୍ଠ ଲୋଭ ପୁଁ ବା ହେଲୁକାଲନ ନୟନରେ ଯୋଗ କରି ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟା ପାଇ ପାରିବେ

ଓଡ଼ିଶା ପରିଚାଳକ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ନାହିଁ
ଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ସହ ଭାଇତ ମିଶ୍ର (ଗ୍ରାମାଣ୍ଡ) ଚଳଚ୍ଚର ଶୈଳାକଣ୍ଠ ପାଇ ପାରିବେ, ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ସହ ଯୋଗାଯୋଗ କରନ୍ତୁ

ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ କାରଖାନା

ପାଳଗୋମା ଟାଙ୍କି କଥା ଉତ୍ତର କାନ୍ଦୁ, ସ୍ୱେଷ ପୁଲ୍ଲ ଗାଡ଼ି ଅଛି ଖାଲି କରିବା ପାଇଁ ଆମେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିବା।

- ପାଳଗୋମା ଟାଙ୍କି ସହ ସ୍ୱେଷ ପୁଲ୍ଲ ଗାଡ଼ି ବ୍ୟବହାର କରିବେ।
- ପାଳଗୋମା ଟାଙ୍କି ସଫା କରିବା ପାଇଁ ସ୍ୱେଷ ପୁଲ୍ଲ ଗାଡ଼ି ବ୍ୟବହାର କରିବେ।
- ଲୋକାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଟାଙ୍କି ସଫା ନ କରି ଯାହାକି ଦୂଷିତ କରେ ସଫା କରିବେ।

ଠିକ୍ ମମୟରେ ପାଳଗୋମା ଟାଙ୍କି ସଫା କରିବା ଆପଣଙ୍କ ସ୍ୱଳ୍ପ ଓ ସୁସ୍ଥ ଜୀବନଯାତ୍ରା କରିବେ।

ସ୍ୱେଷ ପୁଲ୍ଲ ଗାଡ଼ିର ଆର୍ଯ୍ୟ୍ୟ ଦର	
ସ୍ୱେଷ ପୁଲ୍ଲ ଗାଡ଼ି ଚାହିଁଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ନମ୍ବରରେ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଉଛି।	Free No 144 20
ଆମଦାନ (କେଏଲ୍) ଉପରାମେ କୋଏଲ୍	
RS 1200/- (ଡିଜେଲ୍ ୩.୩ ଘଣ୍ଟା ଅଳଗା)	RS 1300/- (ଡିଜେଲ୍ ୩.୩ ଘଣ୍ଟା ଅଳଗା)

ସ୍ୱେଷ ପୁଲ୍ଲ ଗାଡ଼ି ସୁବିଧା ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ଯୋଗାଯୋଗ କରନ୍ତୁ।

ସ୍ୱେଷ ପୁଲ୍ଲ ଗାଡ଼ିର ସୁବିଧା ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ନମ୍ବର ୧୧୧୨୨୨୨ ନମ୍ବରରେ ଯୋଗାଯୋଗ କରନ୍ତୁ।

ସୌଜନ୍ୟ-ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତି ବୈଶାଖୀଗୁଡ଼ା, ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ବୈଶାଖୀଗୁଡ଼ା, ଜିଲ୍ଲା କୋରାପୁଟ

ମଳଗାଳି କଥା ଲାଭ କାହିଁ ? ସେମ୍ପୁଲ୍ ଗାଡ଼ି ଅଛି ଖାଲି କରିବା ପାଇଁ।

ମନେ ରଖନ୍ତୁ :

- ପାଳଗୋମା ମଳଗାଳି ଯେତେ ବଡ଼ ହେଲେ ତି ଏହାକୁ ୩-୫ ବର୍ଷରେ ଥରେ ମରା କରିବା ଦରକାର।
- ପାଳଗୋମା ମଳଗାଳି ମରା ଯାଉଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖାଲି କରିବା ପାଇଁ ଆପଣ ସେମ୍ପୁଲ୍ ଗାଡ଼ିର ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ।
- ଅନୁମତିତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବାମ କରୁଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ନେଇ ଟାଙ୍କି ମରାବୋଧକ ଏକ ବଣ୍ଟନାୟ ଅପରାଧ।

ଠିକ୍ ମମୟରେ ମଳ ଟାଙ୍କି ମରା କଲେ, ଏହା ସୁବିଧାରେ ଓ ସୁଲ୍ଲ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ମରା ହେଉପାରେ।

ସେମ୍ପୁଲ୍ ଗାଡ଼ି ପାଇବା ପାଇଁ କଲ୍ କରନ୍ତୁ

୧୮୦୦୧୦୩୦୦୭୨

Exposure visits to ODISHA

Visit by DDWS, Gol team

Visit by Andaman & Nicobar team

Visit by Tamil Nadu team

Visit by Chhattisgarh team

Visit by teams of Assam, Jharkhand and West Bengal

*“Our journey is far from over.
Challenges persist, from fostering widespread
awareness to achieving complete saturation.
We stand at the crossroads of progress and potential.”*

THANK YOU!!!